

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sânt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se inapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1886, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerațiunii, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Decembre 1885, a-și înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârziă cu espedarea foaiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 20 Decembre 1885.

Am afirmat în numărul precedent, că diarele opoziționale dela noi sunt cuprinse de mare îngrijire pentru soartea justiției în fața noului proiect de lege al guvernului, care dă putere discreționară comitetului suprem, ca capului administrațiunii în comitat.

Cât de mare este îngrijirea acestor diare, se adeveresce din lamentațiunile fără sfârșit, cu cari ne întâlnim și de și în presa opozițională. Ca dovadă reproducem la locul acesta articolul prim al diariului „Pesti Napló“ din 23 Decembre a. c.

„Guvernul atacă constituțiunea, dăce acest diariu, atacă libertatea publică, independența judecătorilor și declară de lege volnicia comiților supremi. Caută după Gessleri prin comitate, deși aceste comitate au fost pentru libertatea ungurească mai bune fortărețe ca parlamentul degenerat, care a cădut în servițiul guvernului. Comitatele însăși tac, frânt și infrișate. E mare pericolul, mai mare ca cel al lui Schmerling. Planul guvernului Tisza este: inarticularea în lege a absolutismului. Ceea-ce Iosif al II a încercat, însă căinduse o a revocat; ceea-ce a dispus regele Francisc, însă neisbutind, o a mărturisit legislativei: „*doluit paterno cordi nostro.*“

FOIȚA.

In serile de iarnă.

(Închietiere.)

Sunt acum trecuți vre o dece ani, de când me aflam într'o comisiune cu ocaziunea conscrierii alegătorilor pentru deputații dietali, în comuna R.; am tras la curtea unui proprietariu maghiar, unde din întâmplare am rămas și preste noapte. De cu seară furăm invitați la cină, masa era provădută cu bucate bune, și apetitul încă nu ne lipsia. Era un ce caracteristic a privi contrastul ce am observat între domnul și doamna casei; căci pe când cel dântăi se vedea a fi dela natură un om dosnic, închis și scump la vorbă, doamna casei o femeie cam înaintată în etate, era cu atât mai afabilă și prevenitoare, o femeie cum ai dice vărătică, dar și spornică la vorbire, încât ne scia distrage pe toți mesenii. Ací ne spunea multe de toate de ale economiei, ací earăș ne enara o mulțime de episoade din pățaniile petrecute în anii 1848/49.

Nu sciu cum și de ce, dar pe mine poate pen trucă eram numai singurul român între ceilalți oaspeți, m'a distins foarte mult doamna casei în discursul seu; m'am convins însă îndată, că ar dori a afla dela mine unele altele, căci me năpădea cu întrebări de tot soiul, și mai vartos cu de cele

Ceea-ce au încercat consilierii lui Ferdinand al V. denumind administratori, pe cari la indignarea națiunei i-au revocat: aceea o îndeplinesce ađi Tisza Kálmán și a lui partidă. Dela guvernul național n'am așteptat robia, pe carea nu o am putut suferi dela străin.

Zuruitul lanțului e unul și același ori e pus de părcălab, ori de ministru. Robia nu e mai de suferit dacă un tiran de ungar dispune. Națiunea, care nu și-a sacrificat pentru regii sei libertatea, și care o mie de ani a fost stăpână preste voința sa: astăđi își sacrifică drepturile pentru un ministru, ca el să-și pună domn preste noi pre supușii sei.

Constituțiunea noastră este a noastră, libertatea noastră se nu ajungă de pradă pentru comite suprem.

Cine apără libertatea?

Doară parlamentul ca odinioară?

Nu.

Comitatele ca odinioară?

Nu. Prin salele lor răsună eljen uri de petrecere asupra ruinelor patriei. Roma sərbătorește pe Sulla, și dorește dictator.

Odinioară nobilimea s'a resculat „*pro libertate*“, astăđi ea caută slujbe și cerșesce subsidi.

Poporul din Budapesta a ținut adunare și a proclamat libertatea. Astăđi se entusiasmează de orduri și insultă, făcând la complimente.

Doară legea apără libertatea? Ea se poate schimba.

O apără judecătorii?

Ei tac.

Cine ia în apărare pe judecătorii, pe cari guvernul i-a pus în lista celor proscrisi?

Unde este tavernicul să meargă la rege și să recomande scutului regal independența în administrațiunea justiției, regelui, în a căruia nume se pronuncie sentințele.

Unde e ministru de justiție? chiebat a reprezenta principiile de drept în consiliul coroanei.

Căutam după convingerea juridică a ministeriului de justiție, și aceea nu o aflăm. Noul secretariu de stat — instrumentul puterii — și-a înscris a sa convingere juridică în acest proiect de lege contra căruia s'a resculat consciința iuriștilor din Ungaria. A lui însă nu.

Mai sunt totuș și apărători ai libertăței publice, ai independenței justiției.

Acestia sunt advocații și presa. Vocea acestora nu s'a datat încă a linguși, ea încă nu este lăntuită.

referitoare la poporul român, până când în fine ajunserăm la sərbătorile cele numeroase a poporului român, și ce e mai mult, îmi scia înșira d'a rostul toate sərbătorile noastre dintr'o vară întreagă de-a rëndul, încât începusem a me rușina, căci densa le scia mai bine și mai precis decât mine.

„Da, doamnă, îi răspunsei, după o paușă; recunosc și eu, și recunoascem cu toți ai noștri, căți am învățat carte, că poporul nostru într'adevăr are un număr prea mare de sərbători, ce cad tocmai în zilele cele scumpe de vară, sərbători, cari nu sunt legate nici statorite de biserică, astfelu ca să fiă oprit a se lucra, vedem și noi cu părere de rău dauna enormă ce provine din atâtea zile perdute, dar până acum așa au fost datina, și datinile poporului nu se pot sterge așa cu ușurință cum cugetă unii, cu una cu două. Sperăm însă că va fi mai bine, mai vartos că și pretensiunile poporului au început a se înmulți; sperăm că o generațiune nouă de preoți, mână în mână cu cealaltă inteligință va conlucra cu succes spre a delătura cu încetul această datină susținută în detrimentul poporului și al nostru al tuturor. Eu din parte'mi nici până acum n'am fost părtinitoriul acestor felii de sərbători, cari ne aduc numai daună, fără ca prin aceasta poporul să ne fie mai moral și mai religios.“ Doamna mea, me ascultă ce e drept până în sfârșit, dar observai în fața ei o schimbare. Mi se escusa, asigurându-mă, că n'a avut de cuget a ne

Camerile advocațiale una după una s'au adresat la ministru, cerșind grațiă pentru justiție. Nu pentru sine cerșesc, pentru justiție. Justiția, cel puțin ea să fie liberă, dacă întreaga țară e gârbovită în robie. Aceasta o cerșesc cu mare plecăciune. Doară, doară i va auđi cineva. Doară dieta sau regele. Proiectul nu e încă lege, să aruncăm un pai justiției, care e espusă de a se înneca.

Pressa se strige după ajutoriu pentru libertatea, pre care voiesc să o massacreze. Doară se va trezi națiunea.

Ea a iubit odinioară libertatea și pentru ea și-a vearsat sângele. Odinioară, și acum.

Iubirea de libertate nu se perde din inima omului, dreptul de tiran nu este drept, popoarele nu s'au născut pentru robie.

Revista politică.

Despre păruiele și recriminațiunile dintre s e r b i și bulgari, face correspondentul din Belgrad al jurnalului „Kölnische Zeitung“ câte-va comentarii interesante, cari aruncă o lumină asupra naturii acestor încăierări. Din ele se vede, că nu's făcute cu plan anume, ci se nasc din glume și certe foarte nevinovate d'ale soldaților inimici, cari convin din când în când, fiind aproape postați unii de alții.

Cerculariul Porții, adresat cătră marile puteri, care se ocupă cu cestiunea unei rebonificări în bani, ce ar avea să răspundă sərbii bulgarilor, — se mărginesce la întrebarea, că ce poziție ar lua puterile față cu o astfel de pretensiune, dacă cumva principele Alecsandru ar face-o. Maioritatea puterilor a răspuns la cerculariul acesta în acel înțeles, că cestiunea aparține pactărilor de pace și ca atare va avea să fie desbătută și resolvită atunci.

Crisa ministerială din Francia este un fapt oficial adeverit, după-ce cabinetul Brisson și-a înaintat Mercuri demisiunaa. Deoarece camera are tocmai ferii și nu se va întruni până în 12 Ianuarie, va avea Dl Jules Grévy președintele republicei timp suficient, de ași trage seama, că oare pe cine să însărcineze cu compunerea noului ministeriu. Cu toate că Dl de Freycinet nu se arată până acum aplescat de a primi presidiul, totuș se crede că el are să'l înlocuiască pe Dl Brisson. Presupunerea aceasta se pare a se adeveri și prin acea împregiurare, că Dl Jules Grévy a avut convorbiri cu densus, și l-a și rugat, ca deocamdată să rămână în oficiu.

judeca poporul, nici a-i lua în nume de rău observarea sərbătorilor sale numeroase, la cari s'a îndatinat. Cu acestea terminarăm discursul, fiind și altcum timpul de culcat. În ziua următoare, pe când îmi luai rămas bun, dna casei îmi șoptesce, că ar avea a me ruga de ceva. Ve stau la dispozițiune, îi răspunsei. Eram curios să aflu: dacă, și cu ce i-aș putea servi? Terog, îmi dice, ca despre discursul nostru din seara trecută se nu se mai lășcă vorba, lăsați dvoastră cărturarii (írastudók) ca poporul să-și țină sərbătorile după cum s'a îndatinat, căci veđi noi proprietarii, cari avem moșii estinse, nu ne-am putea lucra moșiile, dacă poporul nu-și va ținea sərbătorile, căci în celelalte zile nu i putem căpeta pe oameni la lucru, deși noi încă le facem lor destul bine. Adecă ce era să fie acel „destul bine“? Bani împrumutați pe lângă camătă de o și de lucru în timp de vară după câte un fl, nimic alta.

Mai în anii trecuți am înțeles, că un aristocrat dintr'altă comună proprietariu mare, ar face unele favoruri preotului din loc, cu condițiunea, ca preotul să susțină astfel de sərbători. Menționatul domn proprietariu nu pretinde lucru după camătă, dar are ușurință, că în atari zile de sərbători români lucră cu un preț bagatel, de cumva nu togmai de clacă câte odată.

Între cele multe sərbători așa numite bisericesci, petrecute fără lucru, voi înșira ací numai câte

Dintre jurnalele parisiene până acum numai „Siècle“ se dechiară asupra realegerii Domnului Grévy.

Organul fostului ministru president Brisson reamintesc, că în decursul perioadei prime a guvernării lui Grévy, Franca cu toate partidele cele numeroase și pretendenții monarhiști cei mulți, a rămas cruțată de războiul civil, nu numai, dar n'a purtat război cu nici o țară vecină. Realegerea lui Grévy este deci și pentru Franca și pentru străinătate o garanță de pace. „Într'aceasta constă importanța actului din 28 Decembre 1885, — țice Siècle. Pentru Franca ea e o nouă dovadă, că forța publică ce ușor se poate validată sub forma republicană și că instituțiunile sancționate prin sufragiul universal, stau în mâni tari și sigure. Ear pentru Europa înseamnă actul acesta garanțe noave, că în Franca domnesce spirit pacinic, care este îndreptat spre reforme interne, spre ridicarea comerțului și a industriei naționale.“

Regina Maria-Christina, devenită regentă prin moartea regelui don Alfonso și minoritatea infantelor, a depus într'un mod solemn, înaintea cortesilor, jurământul de credință coroanei, constituției și legilor monarhiei spaniole.

Această ceremonie s'a făcut în modul următoriu:

Regina, însoțită de infante, de familia regală și de doamnele de onoare ale curții în mare doliu, a părăsit Palatul-Regal și a mers, în trăsura închisă până la palatul Parlamentului, în sala de ședință a congresului. Această sală a fost îmbrăcată în draperii negre, în tocmai ca biserica în ziua înmormântării regelui. Corpul diplomatic, precum și notabilitățile civile și militare, au luat loc în tribunele ridicate de fie-care parte. Președinții și vicepreședinții senatului și ai corteselor așteptau pe regina în capul scării, unde răspunde ușa principală a congresului.

Regenta a îngenunchiat înaintea Crucificului și cu mâna pe evanghelie a pronunțat următoarele cuvinte:

„Jur înaintea lui D-zeu și pe sânta evanghelie, de a fi credincioasă moștenitoriului coroanei și de a apăra constituția și legile. D-zeu să me ajute și să me apere, dacă mi voi ținea cu lealitate jurământul; dacă îl voi călea, să mi ceară socoteală.“

După formularea acestui solemn jurământ, regina a fost salutată cu vii urări de „Să trăiască!“

Conchiemarea parlamentului prusesc s'a amânat definitiv pe ziua de 14 Ianuarie. Conservativii germani au făcut în zilele aceste câte va încercări desperate de a uni pe toți conservativii, într'o reuniune centrală, în capul căreia s'el pună pe Stöcker, cunoscutul ultramontan și contrariu politic al principelui Bismarck. Dar toate eforturile lor până aji au rămas zădărnice. Cele mai multe dintre reuniunile cetățenesci au răspuns la provocarea conservativilor în mod negativ. Mai cu seamă funcționarii lucră pentru discreditarea conservativilor, — un lucru, care cu atât mai vârtos trebuie să ne pună în uimire, cu cât tocmai funcționarii au fost aceia, cari au spriginit și incurajat mai mult pe Stöcker și partizanii sei.

Istoricul „Reuniunii sodalilor români“ din Cluș.

Unde-i unul nu-i putere
La năcaz și la durere
V. Alecsandri.

Un adevăr foarte mare cuprind în sine ordurile de mai sus exprimate de regele poezilor ginte latine, care în toate timpurile și cu deosebire în secolul al XIX. joacă rolul seu însemnat pe toate terenele societății omenesci.

În „unire e putere“ este devisa timpului nostru. Românul încă de aceasta mactimă a fost condus, când deșteptându-se din somnul cel de moarte, în care îl adăncise vitregitatea timpurilor trecute, începând a-și da mână cu mână, începând lupta pentru esistența sa națională. Și într'adevăr dacă voiesce să trăiască ca atare, păstrându-și limba, naționalitatea, religiunea și datinile strămoșesci, și dacă voiesce, ca sânta lui cauză să triumfeze: nu-i rămâne alta, decât ca mic cu mare, avutul cu sêracul, toți ca unul și unul ca toți, pe toate căile, pe toate terenele vieții sociale, să pună umăr la umăr, „unindu-se în cuget, unindu-se în sêmțiri.“

Eată motivul, din care porcedând la anul Domnului 1871 în 5 Februarie st. n. se luă inițiativa, spre a se înființa și în Cluș o reuniune a sodalilor și meseriașilor români, întocmai după modalitatea celei din Sibiu, carea deja există. La impulsul spectaculului d. jude sing. Iosif Pop, rmul d. protopop și paroch actual G. Pop cu învățătorul Iacob Mureșan, vîdînd cât sunt de risipiți sodalii și măiestrii români aflători în Cluș pe la diferitele măiestrii, și cum unii se înstrăinează de și uită limba, religiunea și datinile strămoșesci, își propuse a-i aduna și a-i într'uni într'o reuniune. Spre scopul acesta învățătorul Iacob Mureșan, ca mai cunoscut cu sodalii și cu măiestrii, îi conscrie și-i adună în casina română în număr de 33; ear dintre fruntași a-i intelinței fuseră conchiemai prin dl protopop la conferința preliminară în aceasta cauză domni: Petru Nemeș, Iosif Pop, Leontin Pop, Vasiliu Ranta, Lazar Baldi și Ladislau Pop, cari toți se oferiră a intra ca membrii ajutători în reuniune, ear sodalii și măiestrii să și inscrieră ca membrii parte ordinari, parte fundatori.

În adunarea gen. din 26 Februarie 1871, se constituî reuniunea în mod provisoriu, pe baza statutelor primite în această adunare, alegându-și de preș. pe rmul d. protop. G. Pop, de v.-președ. pe corfariul Iosif Muste, de secretariu pe învățătorul Iacob Mureșan, cassariu cismariu Iosif Vezendi, controlor Samoila Pop; ear membrii în comitet: Nicolau Pescariu, Stefan Pop, David Pente, Ioan Brehariu, Andrei Lungu și Vasiliu Stanciu.

La început afacerea reuniunii noastre cam stagnă. În 1873 conducerea ei se încredință dlui prof. de universitate Dr. Grigorgiu Silași. Dară ca mai toate asociațiunile noastre românesce, așa și această reuniune, numai după o trăgănare și amânare de 4 ani și pută vedea aprobate statutele sale, căci dela locurile competente, ni se retrimiseră în vr'o câte-va rënduri neaprobate, când sub un pretest, când sub altul.

Așa numai în anul 1875, în 7 Februarie urmând aprobarea statutelor cu datul 4 Dec. 1874 nr. minist. intern. 49.808, se constituî pentru prima-oară în mod definitiv.

În această adun. gen. se realese de preș. d. Dr. G. Silași, carele încă din anul 1873 purta presiulidul, conducînd reuniunea cu mult zel în restimp de 12 ani, până când în adun. gen. din 26 Mai st. n. a. c. retrăgându-se, se alese în locu-i părintele capel. gr. cat. d. Basiliu S. Podoabă.

Acum aruncând o reprivire asupra stărei reuniunii noastre în periodul de 14 ani ai esistenței sale, ajungem la acea convingere, că deși rezultatul material al activității sale, nu e tocmai din cele splendide și aceasta provine nu

atât din neinteresarea membrilor, cât mai mult este o urmare a împregiurărilor locali nefavoritoare și a situațiunei, în carea deveni cauza noastră română în genere, mai cu seamă de vr'o căți-va ani încoace: totuș rezultatul moral și social se poate numi în multe respecte însemnat. Cu deosebire din punct de vedere național românesc, este un avantaj și progres a avea și în Cluș un centru și pentru industriașii nostri români.

Mai cu seamă dela anul 1879 încoace încep și reuniunea noastră a atrage tot mai mult asupra și atențiunea publicului român din Cluș și giur. În respectul acesta mult, foarte mult datorim în parte „Asociațiunei trans.“ institutului de credit „Albina“ și altor marinimoși binefacători, cari prin sucursul lor parte anual, parte din când în când contribuind sume mai însemnate în fondul reuniunii, ne puseră în pozițiune încât putărăm din prememoratul an a aședa în tot anul elevi români dintre românașii orfani, ori mai miseri din Cluș și giur, și preste tot din părțile de meadănoapte-apus ale Ardealului, pe la diferitele măiestrii, în număr de 64 (șese țeci și patru) provădându-i cu întregul îmbrăcămînt, cu cărți scol., plătind didactur pe la scoalele industriale și alte remunerațiuni referitoare la instruirea lor.

Pentru efeptuirea și modalitățile aședării elevilor și mai buna supraveghiere a purtării lor, cum și a conduitei măiestrilor față de dênșii, Reuniunea și votă în a. 1879 un regulament special, în sensul căruia pe fie-care an se esmitea câte o comisiune de trei inși în scopul acum arătat. Aceasta comisiune însă adunarea generală din 26 Mai a. c. o disolvă, încredințând comitetului reuniunii și afacerea aședării elevilor.

Reuniunea în a. 1883 făcuse pași, ca elevii nostri industriași toată instrucțiunea prescrișă prin legea industrială a țerei să o capete în scoala română elementară confesională din loc. Nesuccedînd pașii făcuți, elevilor, dintre cari unii deja s'au eliberat ca sodali, li s'au dat cu toate aceste și li se dă o crescere după împregiurări cât se poate de românească, țenîndu-li-se în toate Duminecile sub întreg decursul uceniceii lor prelegeri în limba lor maternă din gramatică, comput și cant, cum și din doctrina religiunii și moralei prin învățătorul și cantorul Iacob Mureșan, carele din a. 1871 poartă și oficiul de secretariu al reuniunii. Mult contribuiesce la aceasta crescere și contactul, în care stau elevii neîntrepupt cu conducătorii reuniunii, cu cari mai pentru una, mai pentru alta, vin în atingere mai pe toată ziua.

(Va urma.)

Varietăți.

* (Un nou institut român de credit și de economii) se va înființa în curînd la Cluș cu specială misiune pe teritoriul comitatului Cojocnei. Capitalul va consta din 50,000 fl., compus din acțiuni de câte 50 fl. Directorul institutului se țice, că va fi Dl advocat din Cluș: Iuliu Coroian.

Ca întemeietori sunt semnați: Alecsandru Bohățel, proprietariu; Gavrilă Pop canonic; Stefan Galea, proprietariu; Vasilia Podoabă; Ioan Petreanu; Lazar Baldi; Emeric Pop, proprietariu și Iuliu Coroian advocat în Cluș.

Îi dorim institutului cel mai strălucit succes.

* Unirea bisericeii anglicane cu biserica gr. or. Reproducem cu toată reserva din jurnalele de dincolo, următoarea scire mbucurătoare; Biserica anglicană a comunicat tuturor bisericilor ortodoxe, că de acum înainte formează cu biserica ortodoxă a răsăritului un singur corp, în tot ce privește dogmele credinței și ale moralei creștine ortodoxe, păstrându și numai formele cultului.

mi aduc aminte cu graba, ear pe unele după cum mi le-a împărtășit un preot, și anumit: Joia după pasci, (în unele locuri toate joile din pasci până în rusalii) joi după rusalii, sub cuvînt că e joia verde, aceasta pentru că sunt rele de vremi grele, e de folos a o ținea pentru tunete și fulgere. Mercuri înjumătățirea prasnului, supranumit și sferdelul rosaliilor, se serbează cu nelucrare — de frica boalelor. Vineri înaintea rosalelor și după rosale. Sâmbăta rosalelor așa numită Sâmbăta petrii, se ține pentru frica de furtuni și de grindină. La 1 Mai Armindenul (profet. Jeremia). În 11 Iunie Bartolomeul, în 14 Iunie Elisei, fratele lui Elia proroc. A doua ții de Sânpetru la 29 Iunie fratele lui Petru Sânpetru (Soborul Sf. apostoli). În 8 Iuliu: Precup, în 16 și 17 aceleași; în 27 Pantelimon. În 1 August ziua Ursului ș. a., pe cari nu le-am înșirat aci.

La popoarele cele înaintate, timpul are valoarea cea mai prețuită, timpul e banul. De ce oare se nu ne îngrigim și noi de acest capital sigur, pe care poporul nostru îl perde, îl risipește cu atăta ușurință și necruțare? Ar fi timpul ca să ne cugetăm, și făcînd un calcul să prețuim câtă este pierderea și dauna provenită din această risipire de timp, și cât ar fi câștigul și folosul, dacă poporul nostru ar folosi cu înțelepciune puterea brațelor sale în zilele pierdute fără folos? Cred că obiectul ar merita a fi pertractat din toate părțile și din toate punctele de vedere, până chiar și

în sinoadele noastre. Dacă poporul nostru va folosi zilele cele scumpe muncind cu bărbăție și cumpăt bun, și dacă ni se vor mai înmulți și meseriașii, fără ca să desconsiderăm comerțul și industria, atunci da, vom mai putea întâmpina încă mult timp cu bărbăție greutățile și persecuțiunile, la cari suntem condamnați astăzi fără vina noastră. Încât pentru deprinderea la meserii, cred că nu greșesc când cutez a constata, că poporul nostru mai vârtos pe la orașe a început a cunoaște, pe ții ce merge tot mai mult foloasele împreunate cu acest ram de câștig sigur; o îmbărbătare, o incurajare, numai, și vom avea în scurt timp și clasa aceea ce ne-a lipsit mult timp din societatea noastră națională. Fericitul Andronic și a eternizat numele seu din neam în neam prin fundațiunea sa. Când apoi odată vom avea agronomi harnici, meseriași buni, mai și industriași și comercianți, fiți siguri, copiii nostri nu vor fi siliiți a se țerai înaintea stăpînitorilor de astăzi, pentru câte un post de cancelist cu prețul de a-și nega numele și neamul. E într'adevăr ciudat lucru. Se țice, se vorbește despre egalitate de drept, când colo, în ce ne stă egalitatea? În contribuiri, mai departe nu e vorbă; căci la vistieria statului unde contribuim cu toții, noi n'avem drept a ne atinge. Dar în fine fie și așa, până când D-zeu va da să fie și mai bine. Să ne vedem de trebile noastre, să ne căutăm pâinea de toate zilele într'u sudoarea feții

noastre, căci prețul ce ni se cere astăzi pentru câte un oficiu public este prea scump, prea exagerat.

Îmi aduc aminte de un episod, petrecut cu 37 de ani înainte.

Era adecă cam pela începutul, sau cel puțin în jumătatea primă a lunei lui Octombre în anul epocal 1848, pe când eram încă tinăr fără experiență.

Me aflam cu un oficial al dominiului contelui T-ky în Alba-Iulia. Nu mi mai aduc aminte datul țilei, sciu că era într'o ții de țerg de sêptemână, abia câteva zile după moartea generalului conte Lamberg, omorit la 28 Septembrie pe podul dela Budapesta.

Menționatul oficial dominial, vine cătră mine cu un jurnal amănă de mi mai aduc aminte, era „Pesti Hirlap“, foaia lui Kossuth, cu căutătură spărioasă. Îmi dă să cetesc scirea despre atentatul contra contelui menționat. O cetesc fără ca să me altereze; căci ce sciam eu cine e generalul Lamberg? Ungurul meu plin de spaimă me întreba să mi dau părerea: dacă oare românii din satul T., îl vorbesc oare de rău? Nu, n'am înțeles nimica rău, îi țic ș'apoi ce să aibe românii cu dta? D'aci clătînd din cap începe a mi istorisi starea lucrului, spunîndu mi că un asemenea atentat e un eveniment destul de sigur, că revoluțiunea va lua o dimensiune înfricoșată. Ei și numai cu voi cu românii de n'am avea de lucru, îmi țice, c'apoi cu neamțul am gâta-o noi cât mai

* „Românul“ în Nrul de Mercuria trecută luând notiță despre noua tipografie din Caransebeș, află cu cale a serie:

„Patriotul și de toți românii adevărați iubitul episcop unit al Caransebeșului, d. Ioan Popasu a hotărât înființarea unei tipografii diecesane.“

Nu înțelegem rațiunea pentru care Părintele episcop Popasu să fie „unit“ în coloanele „Românului“, căci după a noastră cunoștință P. Popasu ține încă mult la ortodocsie, și nu se poate împăca în inima sa cu apostasia unor ortodocsi de ai noștri, cari din înalta pozițiune în biserică, ne provoacă la părăsirea legii noastre străbune.

* (Literatura populară). — Dl profesor gimnasial în Suceava, S. Fl. Marian, adresează publicului român următorul apel. Au trecut deja mai mulți ani de când, pe lângă multe alte lucrări literare, me ocup și cu adunarea literaturii populare române. Și acum, după ce mi-a succedat a aduna un material considerabil și în toată privința foarte interesant, m'am decis a-l scoate pe încetul la lumină, începând mai întâi cu „Descântecel“. După acestea vor urma succesiv *Baladele, Doinele, Horele, Satirele, Farmecele, Vrăjile, Botanica* popor. etc. etc. „Descântecel populare române“, cari s'au pus deja sub tipari și în scurt timp vor fi și tipărite vor forma un tom dela 22—24 coale, octav mic, hârtie frumoasă. Prețul unui exemplar dinpreună cu post-portul pentru Austro Ungaria 2 fl., eară pentru România 5 franci. Deci sciind că sunteți un mare iubitor al literaturii noastre naționale, îmi iau libertate de a me adresa prin șirele de față către DVoastră și a ve ruga să-mi dați și mie binevoitorul DVoastră concurs și a îndemna totodată și pe amicii și cunoscuții DVoastră de a se abona la acest op. Dela concursul binevoitoriu al DVoastre și al onor. public român atârnă foarte mult tipărirea și celorlalte opuri înșirate mai sus. Bani de prenumerațiune dimpreună cu lista abonaților sunt de a se trimite cel mult până la 1 Februarie 1886 la adresa mea: S. Fl. Marian, profesor gimnasial în Suceava (Bucovina.)

* (Gustul pentru musică al Sibiienilor.) Diariul din loc „Sieb. d. Tageblatt“ face următoarea statistică interesantă: În anul expirat s'au dat în Sibiiu 48 concerte, la cari s'a solvit etrée. Dacă mai numărăm concertele reuniunilor de cântări din loc, a capelilor militare și cetățenesci, la cari nu se plătesc entrées, d'aceste au fost circa 80, mai departe musica de piață și promenadă, musica de pe localurile reuniunii de patinat, circa 60 la număr, ese suma considerabilă de 188 reprezentațiuni musicale mai însemnate pe an; va să dăcă Sibiului s'a putut delecta toată a doua și în frumșetele artei musicale.

* (Adelina Patti.) La 25 Decembre, dna Patti a jucat la opera imperială din Viena în Bărbierul de Seviglia.

Publicul era atât de numeros, încât un escadron de cavalerie fusese însărcinat să menție ordinea pe piața teatrului. Artista a primit nouă cununi, și șapte-spredece buchete.

Principele moștenitoriu i-a oferit un serviț de masă de argint, și împăratul i a trimes o cunună.

Dra Adelina Patti, va sosi Duminecă la București, însoțită de dl Nicolini viitorul ei soț. Prima reprezentație va avea loc Mercuri în 25 ale curentei

st. v. la teatrul național, cu opera La Traviata. Celelalte doauē reprezentații vor fi anunțate în urmă. Patti primesce pentru fie-care reprezentație câte 15,000 lei, cari i s'au garantat de cătră antreprenor.

* (Mulțămită publică.) Cu ocasiunea reprezentațiunii teatrale dela 22 Novembre st. n. a. c. ținute în sala gimnasială din Brad în favorul înființării unui „fond pentru studenții morboși dela gimnasiul din Brad“, au incurs:

1. Ca suprasolviri în seara de teatru dela P. T. dne și dni: Brady Lipoth, 2 fl. 40 cr., G. Părău, profes. 60 cr., A. Oniț, 20 cr., dna Feier, 20 cr., Ios. Costea, 40 cr. Nicol. Florea, 40 cr., I. Rus 40 cr., I. Fărcaș, 50 cr., Balia Ödön, 50 cr., Harghesheimer Laj. 70 cr., Schmidt R. 40 cr., Perian I. 40 cr., Nic. Bedea, 40 cr., Vilmos S. 40 cr., Ulain, 40 cr., Vințel Ioan, 20 cr., Beneke, 1 fl. 20 cr., N. Bureț, paroch rom. cat. 1 fl., Vas. Damian, ppresbiter 2 fl., Konya, paroch ref. 1 fl., cu totul suprasolviri au fost 13 fl. 70 cr.

2. Pe lista dlui Petru Gligor din Baia de Criș a incurs dela: Teodor Pop, advocat: 5 fl., Petru Gligor, 2 fl., Darvaș I. 1 fl., Adamovici, 2 fl., Gyukits, P. 1 fl., Vasiliu Tomuța, 1 fl., Tomus Bas. 1 fl., văduva Borlea, 1 fl., I. Oana, 50 cr., I. Oncu, 1 fl., Stupnitzky, 1 fl., I. Inco, 1 fl., Florea Ignat, 50 cr., Michael Tott, 1 fl., I. Bubenik, 2 fl., I. Indriu, 40 cr., Bercoz K. 50 cr., Cristian Iózsef, 20 cr., Ios. Werner, 50 cr., Vucovics 50 cr., Pop Albert, 20 cr., N. N. 50 cr., N. N. 50 cr., Schiesl K. 1 fl., Beovicu G. 2 fl., Incu Antone, 1 fl., Petrescu, 1 fl., Holmik I. 1 fl., Azere Henț, 1 fl., I. Jurca, 1 fl., I. Roman, 1 fl., Teodor Zeri, 50 cr., I. Câmpean, 2 fl., cu totul a incurs pe aceasta listă 35 fl. 80 cr.

3. Pe lista dlui Dionisiu Sida notariu în Ribita a incurs dela Login Comșa, 50 cr., Gerasim Cles, 50 cr., Veres Gyula, 50 cr., Mihail Cosma, 1 fl., Dionisiu Sida, 1 fl., Ulain, 1 fl., Obédau Nic. 10 cr., Huț Marc, 1 fl., I. Loos, 1 fl., Venzel Adolf, 30 cr., Faur Pant, 50 cr., Iosan Gligor, 50 cr., David Const. 40 cr., Faur P. 20 cr., Simon I. 10 cr., Vișa, 10 cr., N. Matei, 1 fl., Moț Nicolae, Roșca M. 20 cr., cu totul 10 fl. 40 cr.

4. Pe lista dlui I. Perian a incurs dela: George Bocan, 1 fl., Neag George, 50 cr., M. Gallu, 50 cr., cu totul 2 fl.

5. A incurs dela prețurile ficse ale întrării în seara de bal cu totul 102 fl. 81 cr.

Venitul brut 164 fl. 71 cr.

Spesele 64 fl. 11 cr.

Venitul netto 100 fl. 60 cr.

Subscriții în numele societății diletante vin a exprima profunda mulțămătură tuturor binevoitorilor contributori, în specie domnilor colectanți.

Brad, la 25 Decembre n. 1885.

Stefan Albu,
președinte.

Ioan German,
secretariu.

* (Statistica postei și telegrafului în Austria.) — Ultima broșură a biuroului statistic al ministeriului comerțului cuprinde mișcarea postei și telegrafului a Austriei în anul 1884. Din această interesantă publicațiune estragem următoarele date: În Țisul an au existat în toate Țerile reprezentate la „Reichsrath“ (Cislaitania) 4191 biurouri postale și 2903 biurouri telegrafice. Funcționarii ambelor instituțiuni au fost în număr de 18,485 persoane. Totalul expedițiunilor efectuate prin postă a fost

curând, dar voi, voi ne stați în cale. Eu stam uimit, fără a-i răspunde, deși îl înțelegeam prea bine, și părându-i-se amintitului că sunt cu totul străin în politică, începe a-mi face o descriere vastă din politica lui Szécsenyi și Kossuth, injurând pe cest din urmă cum îi venea la gură. De ce atâta hulă asupra celui dântăi bărbat al dvoastre? îl întrebai. Pentru că duce o politică lipsită de tact, pentrucă nu cunoasce Ardealul, și nu cunoasce referințele noastre locale d'aici, precum nu le-a cunoscut ungurenii nici când. Cea mai mare eroare este în politica l. K. procederea lui provocătoare față cu voi, cu românii; căci voi românii aveți o inteligență foarte mică, și ce e mai mult sunteți preste tot oameni sērăci, scăpătați, n'aveți decât sufletul în oase.

Cu noi trebuia să se observe o politică împăciuitoare. Pe acei câțiva bărbați mai distinși, cari făceau gură mare coala la Blaș prin luna lui Mai, guvernul nu trebuia să-i amenințe cu furcile, ci să-i câștige, și i-ar fi putut câștiga prea ușor, eată așa: Inteligența voastră cea mică la număr trebuia să o aplice guvernul toată, întregă în oficii bune de stat, așezând pe cei mai distinși dintre voi chiar în oficii pe la ministeriu în Pesta. Poporul român e bun, cu acesta ne împăcăm apoi cât mai curând. Despre aceasta ca să se așeadă oamenii vostri prin dregătorii bune ca să-i putem câștiga, a fost vorba într'un club d'al nostru unde ne-am adunat tot oameni moderați, dar cu Kosuthenii nu o poate scoate nimenea la cale. Am rămas cu atâta, că ni-au numit „pecovics.“ Acum te rog, îmi dăce, numai una: spune-mi ce te socotesci ce se va întâmpla cu mine? căci am presemne rele. Presemnele nici nu l-au înșelat, căci neputând încunjura catastrofa, amintitul încă a avut un sfârșit tragic, ca mulți alții în acele zile fatale. D'atunci și până târziu, mult timp me cutetam: ce s'ar fi putut alege de poporul nostru, dacă ni s'ar fi rupt inteligența de cătră densusul în acele zile grele? fără ca să fiu în stare a prețui caracterele cele firme a le bărbaților noștri de pe acelea timpuri.

Impregiurările d'atunci încoace s'au schimbat foarte mult, una însă stă că ungurul încredut norocului, pe care a pus astăzi mâna tot — numai cu acel preț ar îmbia oamenilor noștri oficii în stat, ca dacă nu-i poate face renegați, ce nu-i prea succede, cel puțin să-i rupă și să-i depărteze de cătră popor. Tocmai de aceea noi să căutăm asigurarea națiunii noastre d'astădată, nu în purtarea și îmbrăcarea oficiilor de stat, de unde suntem eschiși și alt cum, ci în asigurarea unor mijloace mult mai sigure pentru subsistința poporului nostru, folosind și economisând cu timpul. Să nu lipsească numai între inteligența noastră iubirea frățească și încrederea reciprocă, ș'atunci ne rămân deschise mai multe căi d'a ne asigura subsistința pe secolii înainte.

Hariton.

în cifră rotundă de 552 milioane bucăți, din cari cea mai mare parte (415 milioane) se compunea din scrisori, carte de coresponđență, tipări și probe de mărfuri; după ele urmează Țiarele și publicațiunile periodice în număr de 85 milioane. Pachete și coleturi s'au espediat prin postă până la 35 milioane. Valoarea totală a scrisorilor de bani represintă suma de 5 miliarde 352½ milioane florini. Numărul total al telegramelor pornite era 6½ milioane, o cifră relativ mică în comparațiune cu aceea a altor state. Transportul călătorilor prin postă se restringe treptat prin crescândă dezvoltare a căilor ferate și a atins numai cifra de 232,981 persoane. Cu posta pneumatică dela Viena s'au espediat 1,192,000 bucăți. Foarte instructive sunt tabelele comparative atingătoare de crescândă activitate postală, cu escluderea gazetelor și mandatelor postale, dele 1847 până la 1884: în anul 1847 s'au espediat 19 milioane bucăți, ear în anul 1884 până la 415 milioane. Broșura cuprinde la sfârșit o comparațiune a rezultatelor activității postei și telegrafului ale diferitelor state europene cu ale Austriei în anul 1884, din care rezultă, că în Austria revin la suta de locuitori 1604 scrisori; în Englitera însă 4229, în Elveția 3013, în Belgia 2216, în Germania 2191, în Olanda 2040, în Francia 1776, în Danemarca 1719; celelalte state europene vin în rând după Austria. Tot atât de interesantă este tabela comparativă a telegramelor. În Austria (Cislaitania) revin la mia de locuitori numai 279 telegrame. În această cifră nu sunt cuprinse telegramele autorităților, ci numai cele particulare supuse tacsei.

* (Un omor îngrozitoriu în Macedonia.) În districtul Macedonia, la vr'o cinci kilometri de orașul Corița, se află situat un sat numit Boboștița. Pozițiunea este admirabilă, dar mare parte din locuitori sunt risipiți prin diferite sate streine, muncind spre a-și câștiga hrana copiilor lor, și a plăti dările cătră stat. Având statul necesitate de bani, a trimis pe agenții sei la sus Țisa comună, însoțiți și de gemdarmi cu ordin sever pentru a incasa bani, forțând pe locuitori de a plăti dările pe un an înainte, fapt ce nu s'a petrecut până astăzi în nici un stat civilizat.

Neputând a li se împlini această cerere ilegală, au recurs la alte mijloace obicinuite lor. Au luat cu sila, drept plată, tot ce au găsit în casă, adevăc arămuri, așternuturi, vite și chiar vestminte. În cele din urmă au arestat pe primariul comunei, sub cuvânt că le-ar fi răspuns, că banii nu se pot plăti de contribuabili decât la fie-care trimestru, ear nu cu un an înainte.

Opt zile însă după arestarea primariului se petrecea înaintea nenorociților locuitori ai sus Țisei comune un alt fapt îngrozitoriu, care după istoriile ce cetim ne amintesc veacurile antice, pe când civilizațiunea nu exista nici de cum. În 23 Novembre, 1885, pe la oarele 2 p. m. o ceată de bandiți în număr de 30, toți înarmați cu puscii Martini, cari aparțin armatei regulate, au năvălit în nenorocita comună, dând foc prin toate direcțiunile.

Patru din ei, îmbrăcați în uniforma de gendarmi turcesci, au intrat în prăvălia unui locuitoriu numit Nicola Sotiriu. Găsind pe fiul seu Sotir ca de 16 ani, îi cerură tutun și alte tēguieli. Deodată însă s'au aruncat asupra lui cătră patru ca niște tigri, spre a-l lega și a-l lua prinsonier. La țipetele îngrozitoare ale băiatului, mama lui, care era lăuză se sculă și alergă în ajutoriul fiului ei. Sērmana femeie ingenunchie înaintea turcilor și sărutându le mânil și picioarele, îi rugă să-i lase copilul. Vădend că rugăciunile-i nu sunt ascultate, în cele din urmă a încercat să-l scape cu forța ei. Dar d'odată un glonț pătrundend i pieptul, sērmana femeie cădă pe pământ, unde fu măcelărită cu pumnale și iatagane. Atunci bandiții au legat pe băiat și, după ce l'au silit să treacă peste cadavrul mamei sale, au dispărut cu toții.

Nu se scie încă nimic despre soarta nenorocitului băiat.

Eată soarta nenorociților creștini supuși otomani, cari nu sunt siguri nici de averi, nici de copii, nici chiar de vieță din partea administrațiunii otomane și a bandiților.

„Românul.“

(Pentru colibă și palat.) Oberdöbling, lângă Viena. Scusați stimate dle, că nu v'am scris încă mai de timpuriu despre influința escelentă a pilulelor de Svițera ale apotecariului R. Brandt, dar eu sunt de 66 ani și în vrēsta aceasta nu merg lucrurile așa de repede. Ca măiestru de corfe, mi-am petrecut zilele mai tot ședend și astfel am avut o mulțime de boale (infundături, lipsă de apetit, hemoroide etc). După ce însă am luat o scătulă de pilule svițerane, me simt deja cu mult mai bine, și de aceea mulțămăta mea o declar bucuros și în public. Hch. Engertzwieser. Deoarece în Austria se află o mulțime de imitațiuni a pilulelor de Svițera ale lui R. Brandt, ne rugăm a se observa esact, ca fie-care scătulă să aibă drept etichetă o cruce albă pe câmp roșu și să fie provădută cu iscălitura lui R. Brandt.

Morburi de tot soiul, și mai cu samă: **boale de nervi, epilepsia, durerile de stomach, zurenilul nervos în urechi, înfepăturile în urechi și asurdirea, durerea de cap, migrena, gâlbinairea și paralisarea** se vindecă prin metoda noastră rațională-sigură și renumită în lumea întreagă. — La bol-

navi de plămână și de asthmă am ajuns după o cură de 4 săptămâni la cele mai minunate rezultate. Rugăm să ni se trimită o descriere amănunțită a morbului cu marea poștală de retour, — fără genă și confidențial.

Clinica privată „Freisal“ în Salzburg (Austria)

Bursa de Viena și Pesta.
Din 31 Decembre n. 1885.

Renta de aur ung. de 6%		Viena B.-pesta
Galbin	5.97	5.97
Napoleon	9.98 1/2	9.99
London pe (poliță de trei luni)	126. —	125.85

Nr. 798. [1225] 1-3

CONCURS.

Pentru ocuparea parohiei de clasa a III-a Hetur, protopresbiteratul gr. or. al tractului Sighișoarei, devenită vacantă prin repausarea parochului Zacharia Boiu med., se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Roman.“

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. Casa parochială, cu două încăperi, o bucătărie și pivniță, din material solid de piatră și cărămidă, coperite cu țiglă, curte spațioasă cu grajd, șură de piatră coperită cu țiglă și alte edificat economice necesare, împreună cu grădina de pom și legumi 100 fl.
 2. Porțiune canonică 12 jugere 584⁰ de arat, 4 jugere 620⁰ de cosit 180 fl.
 2. 1 juger de grădina de cosit 30 fl.
 4. Viă parochială 5 "
 5. 6 stânjini de lemne de foc 24 fl.
 6. Dela 86 familii câte o ferdelă cucuruz sfârmăt, măsură vechie 80 fl.
 7. Dela 86 familii câte o clacă anuală cu palmele 20 fl.
 8. Dela 34 familii neorustice câte o ți de lucru cu palma 10 fl.
 9. Dela înmormentări 10 "
 10. Dela botezuri 5 "
 11. Dela cununii 5 "
 12. La botezul Domnului 17 "
 13. Dela sfeștăni 2 "
 14. Dela maslu 8 "
- Suma 496 fl

Doritorii de a ocupa acest post au ași așterne petițiunile instruite conform legilor in vigoare subscrisului oficiu protopresbiteral, in termenul susindicat, cu îndatorirea, a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică, spre ași arăta dexteritatea în cuvântare, cântări și tipic, preoții chirotoniți fără concesiunea Preavenaratului consistoriu archidiececan, nu vor fi admiși în candidațiune. Concurenții cu cunoștința limbelor patriei vor fi preferiți.

Sighișoara, la 21 Novembre 1885. Oficiu protopresbiteral roman ortodox oriental al tractului Sighișoarei. În conțelegere cu comitetul parochial concerninte

Dimitriu Moldovan,
adm. prot.

Nr. 728. [1221] 3-3

EDICT.

Paraschiva Drăghiciu n. Achim Petrache din parochia Tocile din Brașov, carea aproape de 4 ani a părăsit cu necredință pre legiuitul seu soț George N. Drăghiciu, se citează prin aceasta a se prezenta înaintea subscrisului for matrimonial, căci la din contră se va decide cauza matrimonială și în absența ei, și anume în termen de un an și o ți dela prima publicare a acestui edict.

Brașov, în 2 Novembre 1885. Scaunul protopresbiteral din tractul Brașovului I.

Ioan Petric,
prot. ca adm.

Nr. 721. [1220] 3-3

EDICT.

Marina Spiridon Voicu din Brașov gr. or., carea cu necredință a părăsit de 14 ani pe legiuitul său bărbat George I. Bizdidean, tot din Brașov, se citează prin aceasta a se prezenta la subscrisul for matrimonial, in termen de 3 luni de zile dela publicarea acestui edict, căci la din contră se va pertracta cauza sa matrimonială și în absența-i.

Brașov, în 8 Novembre 1885. Scaunul protopresbiteral al tractului Brașovului I.

Ioan Petric,
prot. ca adm.

Putere bărbătească slabită și perdută

Impotență.

Ajutoriu sigur! Cu ajutorul dușului de carbon pentru genitalii se poate cura or cine fără nici o urmă neplăcută, sigur și pentru todeauna de multe ori numai in decurs de 2 zile, chiar și dacă impotența s'ar părea incurabilă și la ori-ce vârstă. — Atestate dela cei mai renumiți profesori și scrieri medicale de specialitate, cele mai călduroase recomandări medicale și mii de adrese de mulțămire din partea a multora vindecați cu totul, sfătuesc in modul cel mai neinteresat pe fie-care pacient, ca să și procure dușul de carbon, care garantează cele mai durabile succese.

Complet, împreună cu îndrumarea pentru întrebuințare și părerea medică a, 5 fl 80 cr. Expediția postală discretă nu permite nimeni să observe ce cuprinde și de unde vine pa-hetul

Dușul de carbon e. r. privilegiat este de a se comanda la: Dr. Carl Altmann, Viena, VI. Gumpendorferstrasse 95. [1205] 7

Turnătoria de clopote și de metal
a lui **Antonie Novotny**
se recomandă pentru facerea de clopote nouă, pentru turnarea din nou a clopotelor sparte de toată mărimea, precum și pentru construirea a mai multor clopote in acord harmonic, oferind garanția pe mai mulți ani. Montate cu chivere (coarne) de lemn, ferturnat și bătut; astfelu construite, că după ce sunt usate pe o parte se poată fi învêrtite cu înlesnire in ori-ce direcțiune, prin ceea ce se evită creparea lor.

Cu deosebire recomand

clopotele găurite și premiate
inventate de mine, care au un ton mai lung, mai puternic și mai adânc, ca cele de sistemul vechiu; un astfelu de clopot in greutate de 300 punți egalează pe unul de 400 punți. Recomand mai departe scaune din fer bătut pentru clopote, solile și frumoase clopote pentru orologiu sau discuri pentru **orologe și toace** din metal, precum și toate celelalte articole de alamă și metal aparținătoare de această categorie, cu prețurile cele mai moderate. Se construiesc clopote și pre lângă plătire făcută in rate.

Clopote dela 300 punți in jos, precum și stropitoare de mână se află totdeauna per magazin.

Pentru comande binevoitoare, care se efectuaază solid și cu punctualitate, se recomandă

Antonie Novotny,
Timișoara, Fabrică.

Infallibil.

Retrimitem banii primiți tuturor acelora, cari nu va avè efect

„Roborantium“

(mijloc de a cresce barba). El lucră cu același efect la căpățina goală (pleșugie) la căderea părului, formarea petelor și la încărunțire. După întrebuințare mai deasă garanțăm succesul. Expediția in sciele originale cu fl. 1.50, la sciele de probă fl. 1 prin J. Grolich in Brünn „Roborantium“ s'a folosit cu succesul cel mai strălucit la slăbiciunea memoriei și la durere de cap.

Deposit principal in Transilvania: pentru Sibiu: numai la băcănia F. A. Reissenberger. Bistrița: Fried. D. Herberth, farmacist. Cluș: Nicolau Seéký, farmacist. Feldioara: Wilhelm Schneider, farmacist. Aiud: Iosef Oberth, farmacist. Praid: A. Weber, farmacist. Székely-Kerestur Fr. Ios. Jaeger, farmacist.

Tot acolo se află:

„Eau de Hébé“ alifie orientale se țã din care se nasce frăgeție, forme frumoase și albe la trup, depărtează petele de piele și de vârsat. — Prețul 85 cr. [713] 50

„Bouquet du Serail de Grolich.“ parfum de basmană pentru damele elegante. Dintre toate parfumurile cel mai bun Pentru forma cea de tot frumoasă se poate întrebuința și ca presente. Prețul fl. 1.50. [713] 50

Nu este înșelătorie.

Ornamente pentru pomi de crăciun

de cele mai diferite soiuri.
Rum, teă și prăjituri pentru teă,
de cea mai escelentă calitate.

Recomand totodată:
Făină, cea mai bună calitate, drojdiă proaspătă,
diferite soiuri de **pesci, caviar, lichouri,** precum și ori ce articlu de negoț, ce se poate vinde într'o băcănie, — cu prețurile cele mai moderate.

[1222] 2-2

Ludovic Fuchs.
Sibiu, strada pintenului. 2.

Cel mai frumos present de crăciun!

Pentru P. T. Doamne!

În urma unei întâmplări estraordinar de favorabile, mi-a succes să cumpăr întreaga provisiune a unei dintre cele mai de frunte fabrice vieneze de postavuri cu prețul de jumătate al prețului de producțiune, — și de aceea vând — câtă vreme mi va ținea provisiunea

10,000 bucate de minunate, elegante și foarte moderne Plaiduri de earnă de învălit (Umhängtücher.)

cu următoarele prețuri, aproape de necredut de ieftine:

1. Mantaue de învălit, mărime de mijloc, cu fl. 1.20.
2. Mantaue numite Prima, mari, cu fl. 1.80, [1206] 5
3. Calitatea cea mai fină, de tot mari cu fl. 2.50, colorile cele mai minunate și în cel mai frumos amestec de colori precum Bordeaux, granat, gendarme, alb, sur, drapp, scoțian, turcesc, roșu, cafeniu, negru, vênăt, etc. etc. in 60 dintre cele mai fine fasoane.

Aceste mantaue de învălit pentru dame sunt cele mai eegante și moderne pentru ori-ce damă, și se pot întrebuința in casă, pe stradă, promenadă, la bal etc. și sunt de tot călduroase.

Să nu neglige nici o damă, de ași procura o astfel de manta frumoasă și fină, pentru un astfel de preț bagatel, prin care nici prețul producțiunii nu e plătit cu atât mai vârtos, că ași mâne o să ni se gate provisiunea.

Cele ce nu vor conveni se schimbă fără nici o rezervă. La comande me rog să se însemne exact culoarea și mărimea. Se expediază pe lângă ramburse sau cassa. In calitatea aceasta fină se poate căpăta numai și numai la

I. Wiener Tücher-Exportgeschäft, Wien, III, Mathäusgasse Nr. 5/s.

Minunile industriei!
Frumoase! Calde! Elegante! Eftine!
Impermeabile pentru frig și umezeală!
sunt

Jachetele mele de earnă pentru bărbați

produse de prima fabrică de jachete din Viena, pe cari le vând pentru prețul ne mai pomenit de eftin de

fl. 1.80.

Jachetele mele de earnă pentru domni sunt cât se poate de călduroase și cele mai igienice îmbrăcăminte, căci ele țin corpul in căldură, îl apără de răceală, se lipese de ori-ce trup, sunt foarte practice și comode și produc prin frumseța și ieftinătatea lor o admirațiune generală.

12,000 de bucăți deja vândute.

Tot omul, care vrea să aibă o jachetă frumoasă, bună și caldă, să comande, de oare-ce comanda vin foarte des, și provisiunea ni se va găta in timpul cel mai scurt. Numai și numai la:

Allgemeines Wiener Comissions u. Exportgeschäft, Viena, III, Mathäusgasse 5/s.
La comande ajunge a se observa: mare, de mijloc sau mic. — Se expediază pe lângă rambursă sau cassa. [1207] 5